

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 15Csp/68/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318201971
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Donič
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8318201971.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Vladimírom Doničom v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: J. Z., T.. X.X.XXXX, H. K. XXX/X, XXX XX I., T.. X.X.XXXX, H. K.R. XXX/X, XXX XX I., o zaplatenie 872,02 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 634,50 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 4.4.2018 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .

III. Súd p r i z n á v a žalobcovi náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 32 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 30.4.2018 sa žalobca domáhal zaplatenia nezaplatenej istiny 872,02 eur s vyčísleným úrokom 34,06 eur, úrokom z omeškania 0,37 eur, s úrokom vo výške 13,90% ročne z nezaplatenej istiny 872,02 eur od 4.4.2018 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatenej istiny 872,02 eur od 4.4.2018 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 34,06 eur od 4.4.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tak, že dňa 31.3.2016 uzatvoril žalobca so žalovaným úverovú zmluvu č. XXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 1000,- eur. Zmluva bola uzatvorená elektronicky prostredníctvom Internet bankingu. Poskytnutý úver a úroky žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach a celý úver bol žalovaný povinný splatiť do 27.3.2024. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy sú obchodné podmienky banky. Odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22.2.2018 č.k. 3Cdo 146/2017, ktorým Najvyšší súd považoval dovolanie žalobcu v otázke nutnosti rozpisu splátky v zmluve za prípustné a dôvodné, pričom to považoval za nie potrebné. Žalobca ako banka preveril žalovaného a jeho schopnosť splácania úveru. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti a preto žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 3.4.2018. Žalobca upozornil na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia aj druhou upomienkou. Žalovaný po zosplatnení do podania žaloby neuskutočnil žiadnu úhradu. Uplatnil si aj úroky z úveru aj úroky z omeškania a odkázal na ďalšie rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, Žiline a Nitre i Najvyššieho súdu v Čechách.

3. Žalovaný sa k veci vyjadril len v tom zmysle, že je spotrebiteľ a necháva vec na rozhodnutie súdu.

4. Súd v tomto konaní vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom žaloby zo dňa 26.4.2018 a jej prílohami, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere, prehľadom splácania, opakovaným upozornením, výzvou na predčasné splatenie úveru, sadzobníkom poplatkov a zistil tento skutkový stav.

5. Žalobca a žalovaný uzavreli dňa 31.3.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 297631, na základe žiadosti cez internet a na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 1000 eur s úrokovou sadzbou 13,9 % p.a., RPMN 16,87 %, priemernou hodnotou RPMN 19,73 %, s 96 mesačnými splátkami s anuitnou splátkou vo výške 17,41 eur. Termín splatnosti 1. splátky bol 27.4.2016 a splatnosť úveru mala nastať 27.3.2024.

6. Výzvou zo dňa 3.4.2018 oznámil žalobca žalovanému, že žiada uhradiť dlh vo výške 967,31 eur najneskôr do 13.4.2018, keďže žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru, pretože napriek opakovaným upozorneniam žalovaný neobnovil plnenie povinnosti zo zmluvy.

7. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

8. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

11. Podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie
a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

12. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti l): výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

13. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=22.03.2016>>, s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=22.03.2016>>, z) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=22.03.2016>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=22.03.2016>>.

14. Po vykonanom dokazovaní mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bol založený záväzkový vzťah, a to na základe úverovej zmluvy. V danom prípade je nesporné, a to vzhľadom na povahu účastníkov tejto zmluvy, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže žalobca ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z označenia žalovaného v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu). Súd zastáva názor, že vyššie uvedená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, a preto je nutné na ňu aplikovať i príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku. Zároveň ide i o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Na túto zmluvu je tak potrebné prednostne aplikovať špeciálne spotrebiteľské právo, a to hlavne zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa a neupravených otázkach Občiansky zákonník a Obchodný zákonník len tam, kde neodporuje občianskoprávnej úprave spotrebiteľských vzťahov. Podľa § 54 odsek 2 Občianskeho zákonníka sa v pochybnostiach použije právna úprava, ktorá je pre spotrebiteľa priaznivejšia. V Obchodnom zákonníku je síce zmluva o úvere upravená ako absolútny obchod bez ohľadu na povahu účastníkov, avšak keď ide o úver poskytovaný spotrebiteľovi na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania je potrebné prednostne aplikovať občianskoprávne predpisy. Spotrebiteľské právo je aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku špeciálnym právom, a má teda prednosť.

15. Súd zistil, že zmluva o úvere zo dňa 31.3.2016 neobsahuje všetky náležitosti vyžadované cit. ust. zákona č. 129/2010 Z.z., a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je totiž uvedená mesačná splátka sumou anuitnej splátky 17,41 eur s počtom splátok 96 mesiacov. Z uvedeného nevyplýva výška jednotlivých zložiek mesačnej splátky, t.j. aká je výška splátok istiny, aká je výška splátok úrokov a aká je výška splátok ďalších poplatkov. Žalobca do zmluvy uviedol len celkovú splátku, z ktorej nie je možné zistiť jej jednotlivé zložky. Spotrebiteľ v čase uzatvárania zmluvy ani v priebehu trvania zmluvného vzťahu nemal vedomosť o tom z akých položiek, pozostáva splátka úveru. Úver sa preto považuje za bezúročný a bez poplatkov. Túto skutočnosť potvrdil aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 6.4.2017, sp.zn. 4Co/170/2016 zo dňa 27.4.2017, sp. zn. 2Co 139/2017 zo dňa 24.1.2018, sp.zn. 3Co 157/2017 zo dňa 1.2.2018, sp. zn. 18Co/44/2017 zo dňa 14.2.2018, sp. zn. 9Co 154/2017 zo dňa 1.3.2018 a sp. zn. 11Co/29/2017 zo dňa 13.3.2018, sp. zn. 4Co/14/2018 zo dňa 31.7.2018.

16. Žalobca by mal teda nárok na vrátenie rozdielu sumy úveru - sumy 1000,- eur, ktorú poskytol žalovanému a úhrady žalovaného 365,50 eur. Z uvedeného dôvodu súd zaviazal žalovaného na zaplatenie rozdielu (634,50 eur) medzi poskytnutou a už uhradenou sumou a vo zvyšnej časti pre 237,52 eur s prísl. a úrok vo výške 34,06 eur a úrokom z omeškania 0,37 eur s prísl. žalobu zamietol.

17. Podľa ustanovenia § 517 odsek 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškanií.

18. Podľa ustanovenia § 517 odsek 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

19. Podľa ustanovenia § 3 odsek 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Žalovaný tým, že nesplácal žalobcovi poskytnutý úver riadne a včas, dostal sa do omeškania so zaplatením svojho záväzku, a preto má žalobca nárok aj na ním uplatnený úrok z omeškania z nezaplatených istiny od 4.4.2018 tak, ako si to žalobca v žalobe uplatnil.

21. Čo sa týka právneho názoru vyjadreného v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Y. H..

22. V uvedenej právnej veci Súdny dvor EÚ vo svojej odpovedi na 1. otázku uviedol, že Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

23. Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto Smernice, daný záver je však vzhľadom na napadnuté ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľný, nakoľko v tomto konkrétnom prípade ide o vnútroštátne právo - Zákon, ktorý nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

24. Požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch je teda od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov". Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. K výkladu tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje v zmysle § 11 ods. 1 Zákona za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa.

25. V danom prípade je tu zrejмый konflikt medzi Smernicou a Zákonom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.

26. V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa Zákona, resp. Smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok.

27. Súd preto musí skúmať, či môže Smernici priznať nepriamy účinok. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ, je rozsah a medze nepriameho účinku smerníc vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Súd posúdi, či je možné uplatniť eurokonformný výklad, teda či vzhľadom na právnu povahu Smernice možno jej ustanovenia aplikovať pri výklade vnútroštátneho Zákona. V takomto prípade musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu/cieľa Smernice, musí ísť o výklad za použitia výkladových metód podľa vnútroštátneho právneho poriadku, nesmie sa jednať o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady. Okrem uvedeného výklad Zákona nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty.

28. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok, jednalo by sa o výklad vnútroštátneho Zákona contra legem.

29. Súd je preto názoru, že čo sa týka predmetného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje § 11 tohto zákona, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

30. Keďže súd vychádzal z toho, že úver je bezúročný, nepriznal žalobcovi úrok z úveru a nezaoberal sa jeho priznaním do zosplatnenia či po zosplatnení.

31. Navyše súd má zato, že RPMN bola dohodnutá v zmluve nesprávne vo výške 16,87 eur, namiesto správnej 16,017%.

32. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. V časti o zaplatenie 634,50 eur (66% žalovanej sumy) súd žalobe vyhovel, čo predstavuje úspech žalobcu na jednej strane a neúspech žalovaného na druhej strane. V časti o zaplatenie 325,78 eur - 237,52+54,80+31,43+2,03 (34 % žalovanej sumy) však súd žalobu zamietol, čo predstavuje úspech žalovaného a neúspech žalobcu. Z uvedeného vyplýva, že v konečnom dôsledku bol v konaní úspešnejší žalobca, ktorému patrí náhrada trov konania po odpočítaní neúspechu v konaní, od jeho úspechu v konaní, a to v rozsahu 32 % z celkových trov konania, na ktoré by mal nárok pri plnom úspechu.

34. O výške náhrady trov konania bude v zmysle ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.